

**«МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

Методичні рекомендації

до навчальної практичної підготовки

**для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)»**

Слов'янськ –Дніпро, 2025

УДК 378.147.091.33-027.22:796(072)

М54

Рекомендовано вченою радою
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
(протокол № 1 від 28 вересня 2025 р.)

Рецензенти:

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та здоров'язбереження **Віцько С.М.**

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізичного виховання і спорту Донбаської державної машинобудівної академії **Гончаренко О.С.**

Методичні рекомендації до навчальної практичної підготовки для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Середня освіта (Фізична культура)» / ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» ; авт.-упоряд. К. С. Гордєєва. Слов'янськ ; Дніпро, 2025. 18 с.

В методичних рекомендаціях представлені загальні положення, пояснення щодо керівництва, вимоги до змісту та структури, правила процедури організації й оформлення, проходження та захисту практики.

УДК 378.147.091.33-027.22:796(072)

© Донбаський державний педагогічний університет, 2025

© К. С. Гордєєва, ДВНЗ «ДДПУ», 2025.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА)»

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Організація практики.....	6
3. Підсумки практики.....	8
4. Навчальна практична підготовка.	9
5. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	12
6. ДОДАТКИ.....	15

1.ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Трансформація системи освіти в Україні, орієнтована на компетентнісний підхід, вимагає переосмислення ролі вчителя фізичної культури як наставника, мотиватора та провідника здорового способу життя. Сучасний вчитель має бути лідером, який надихає учнів на здоровий спосіб життя та гармонійний розвиток. Підготовка таких фахівців є надзвичайно актуальним завданням в умовах сьогодення. У зв'язку з цим зростає потреба в підготовці фахівців, здатних ефективно поєднувати педагогічні, методичні й психологічні аспекти своєї діяльності. Саме тому підготовка висококваліфікованих майбутніх учителів фізичної культури є стратегічним завданням системи вищої педагогічної освіти. Методичні рекомендації спрямовані на забезпечення наскрізного професійного розвитку здобувачів шляхом цілісної організації практичної підготовки. Вони враховують сучасні виклики, пов'язані з інтеграцією цифрових технологій, інклюзивною освітою та оновленими державними стандартами. Такий підхід дозволяє сформувати у здобувачів не лише фахові знання, а й педагогічні компетентності, необхідні для роботи в умовах Нової української школи. Особливе значення в освітньому процесі має практична підготовка здобувачів вищої освіти. Питання організації та проходження практик у закладах вищої освіти в Україні має свої особливості, які відображають специфіку процесу підготовки майбутніх фахівців і вимоги до практичної підготовки здобувачі, яка є ключовим компонентом освітнього процесу, спрямованим на інтеграцію теоретичних знань із практичними навичками. Її мета полягає у формуванні професійних компетентностей, необхідних для прийняття обґрунтованих рішень у реальних виробничих умовах .

У процесі проходження практики здобувачі мають змогу глибше зрозуміти специфіку обраної професії, опанувати ефективні засоби та

інструменти виробничої діяльності. Вид і структура практики варіюються залежно від особливостей освітньої програми і закріплюються відповідними нормативними документами .

Зміст освітньої практики визначається на основі затвердженої освітньої програми з урахуванням сучасних тенденцій розвитку ринку праці та відповідних професійних стандартів, що забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичною діяльністю, сприяє формуванню ключових професійних компетентностей, розвитку критичного мислення та відповідального ставлення до професійної діяльності у здобувачів вищої освіти .

Педагогічна підготовка здобувачів вищої освіти є ключовим компонентом освітнього процесу та важливим складником професійного становлення майбутніх фахівців. Вона сприяє формуванню прикладних навичок, розвитку професійної компетентності та адаптації студентів до реальних умов трудової діяльності. Практика забезпечує неперервний зв'язок теоретичного навчання з професійною діяльністю, що підвищує якість підготовки фахівців і розширює їхні перспективи на ринку праці як в Україні, так і за її межами. Організація, реалізація та оцінювання результатів практики регламентуються чинними нормативними документами, а також внутрішніми положеннями закладу вищої освіти .

Особливу роль у регулюванні та забезпеченні якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти виконує нормативно-правове забезпечення практик у закладах вищої освіти України. Нормативно-правове забезпечення практик є важливим інструментом, який гарантує виконання вимог стандартів якості освіти, забезпечує права та інтереси здобувачів, а також сприяє розвитку системи практичної підготовки. Навчально-методичне забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема програми практик, розробляється відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних документів Міністерства освіти і

науки України. Разом із тим, кожен заклад вищої освіти має свої нормативні документи, які визначають специфіку організації та проведення практик. До таких документів належить положення про практику, правила оцінювання та контролю за її проведенням, вимоги щодо організації та проведення практичної підготовки. У програмі враховуються положення стандарту вищої освіти (або за його відсутності концепції освітньої діяльності), структура й логіка освітньої програми, цілі та результати навчання, передбачені навчальним планом, а також організаційно-методичні умови реалізації практики. Зазначені документи визначають правові засади організації практики, вимоги до їх тривалості, форм, змісту й інших аспектів, спрямованих на забезпечення якості практичної підготовки.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАКТИКИ

Навчальна практична підготовка майбутнього фахівця з фізичної культури повинна бути глибоко інтегрована у педагогічний процес. Вона забезпечує реальний зв'язок між теоретичними знаннями та щоденними викликами шкільної практики. Ефективна організація практики сприяє усвідомленню соціальної місії вчителя фізичної культури як лідера здорового способу життя. Роль учителя фізичної культури в сучасній школі виходить за межі фізичного розвитку учнів, охоплюючи формування ціннісних орієнтирів і здоров'язбережувальної поведінки. Важливим складником організації практик є адаптація її змісту до умов конкретних баз практики, форм проведення та потреб роботодавців, що забезпечує набуття практичного досвіду і професійної компетентності студентів. Баз практик обираються з урахуванням відповідного науково-технічного рівня, матеріального забезпечення, вимог програм конкретного виду практики. Баз практик встановлюються на підставі прямих угод з підприємствами, організаціями, установами незалежно від їх організаційно-правових форм і форм власності.